

Protumonopolna politika – Komisija poduzetniku Google uputila obavijest o utvrđenim činjenicama u vezi s operacijskim sustavom Android i njegovim aplikacijama

Bruxelles, 20. travnja 2016.

Europska komisija obavijestila je Google o svojem preliminarnom mišljenju prema kojem je navedeni poduzetnik zloupotrebjavao svoj vladajući položaj tako što je nametao ograničenja proizvođačima uređaja s operacijskim sustavom Android i pružateljima usluga pokretne mreže i tako prekršio protumonopolna pravila EU-a.

Preliminarno mišljenje Komisije je da je Google u pogledu mobilnih uređaja primijenio strategiju za očuvanje i jačanje svojeg dominantnog položaja u području općeg internetskog pretraživanja. Prvo, iz njegove prakse proizlazi da je pretraživač Google Search predinstaliran i postavljen kao zadana, odnosno isključiva usluga pretraživanja na većini uređaja s operacijskim sustavom Android koji se prodaju u Europi. Drugo, čini se i da su te prakse postojećim i potencijalnim konkurentnim pretraživačima onemogućile pristup tržištu s pomoću konkurentnih mobilnih preglednika i konkurentnih operacijskih sustava. Osim toga, izgleda da štete potrošačima jer guše konkurenciju i ograničuju inovacije u širem kontekstu pokretnih mreža.

Pitanja koja zabrinjavaju Komisiju izložena su u obavijesti o utvrđenim činjenicama koja je upućena poduzetniku Google i njegovu matičnom društvu Alphabet. Upućivanjem obavijesti o utvrđenim činjenicama ne prejudicira se ishod istražnog postupka.

Povjerenica za politiku tržišnog natjecanja Margrethe Vestager izjavila je: „Konkurentni sektor mobilnog interneta od sve je veće važnosti za europske potrošače i poduzeća. Na temelju našeg dosadašnjeg istražnog postupka smatramo da ponašanje poduzetnika Google potrošačima onemogućuje širi izbor mobilnih aplikacija i usluga te sprečava inovacije ostalih dionika, čime se krše protumonopolna pravila EU-akoja se primjenjuju na sva poduzeća koja posluju u Europi. Google sada ima priliku odgovoriti na pitanja koja zabrinjavaju Komisiju.“

Više od polovine svjetskog internetskog prometa ostvaruje se pametnim telefonima i tabletnim računalima, a očekuje se da će u budućnosti njihov udio dodatno rasti. Približno 80 % pametnih mobilnih uređaja u Europi i u svijetu koristi se mobilnim operacijskim sustavom Android, koji je razvio Google. Google za svoj mobilni operacijski sustav Android licenciju daje proizvođačima mobilnih uređaja koji su treće osobe.

Komisija je u travnju 2015. [pokrenula postupak](#) u vezi s postupanjem poduzetnika Google u pogledu operacijskog sustava Android i njegovih aplikacija. Komisija u ovoj fazi smatra da Google ima vladajući položaj na tržištima **općih usluga internetskog pretraživanja, pametnih mobilnih operacijskih sustava koji mogu biti predmet licencije i trgovina aplikacijama za mobilni operacijski sustav Android**. Na svakom od tih tržišta u Europskom gospodarskom prostoru (EGP) Google općenito raspolaže tržišnim udjelima koji su veći od 90 %.

U današnjoj obavijesti o utvrđenim činjenicama Komisija navodi da je Google prekršio protumonopolna pravila EU-a na sljedeći način:

- od proizvođača je zahtijevao da, kao uvjet za dobivanje licencije za određene vlasničke aplikacije Googlea, na svojim uređajima **predinstaliraju Google Search i Googleov preglednik Chrome** te da Google Search postave kao zadanu uslugu pretraživanja
- proizvođačima je onemogućavao prodaju pametnih mobilnih uređaja **s konkurentnim operacijskim sustavima** koji se temelje na otvorenom kodu sustava Android
- proizvođačima i pružateljima usluga pokretne mreže davao **financijske poticaje** pod uvjetom da na svojim uređajima isključivo predinstaliraju Google Search.

Komisija smatra da te poslovne prakse mogu odvesti do dodatnog učvršćivanja vladajućeg položaja pretraživača Google Search u općim uslugama internetskog pretraživanja. Zabrinjava je i činjenica da navedene prakse utječu na sposobnost tržišnog natjecanja mobilnih preglednika s preglednikom Google Chrome te da one sprečavaju razvoj operacijskih sustava koji se temelje na otvorenom kodu sustava Android i mogućnosti koje bi se njima otvorile u pogledu razvoja novih aplikacija i usluga.

Prema Komisijinu preliminarnom mišljenju tim se postupanjem u konačnici nanosi šteta potrošačima jer im se ne nudi najširi mogući izbor i jer se guše inovacije.

Pitanja koja zabrinjavaju Komisiju

Licenciranje vlasničkih aplikacija poduzetnika Google

Komisijinim istražnim postupkom pokazalo se da je za proizvođače uređaja koji se koriste operacijskim sustavom Android u komercijalnom smislu važno na tim uređajima predinstalirati Play Store, odnosno Googleovu trgovinu aplikacijama za Android. Google je u svojim ugovorima s proizvođačima licenciranje aplikacije Play Store na uređajima s operacijskim sustavom Android uvjetovao predinstaliranjem pretraživača Google Search i njegovim postavljanjem kao zadane usluge pretraživanja. Slijedom toga konkurentni pretraživači nisu mogli biti postavljeni kao zadana usluga pretraživanja na velikoj većini uređaja s operacijskim sustavom Android koji se prodaju u EGP-u. Google je isto tako smanjio poticaje za proizvođače da predinstaliraju konkurentne pretraživače i poticaje za potrošače da preuzimaju te aplikacije.

Slično tome, Google je u svojim ugovorima s proizvođačima zatražio i da se u zamjenu za licenciranje aplikacije Play Store ili Google Search predinstalira njegov mobilni preglednik Chrome. Google je na taj način osigurao i da je njegov mobilni preglednik predinstaliran na velikoj većini uređaja koji se prodaju u EGP-u. Preglednici su važna ulazna točka upitâ za pretraživanje na mobilnim uređajima. Stoga se smanjivanjem poticaja za proizvođače da predinstaliraju konkurentne aplikacije za pregledavanje i poticaja za potrošače da preuzimaju te aplikacije negativno utjecalo na tržišno natjecanje u području mobilnih preglednika i općeg pretraživanja.

Nefragmentiranje

Android je sustav otvorenog koda, što znači da su njegova uporaba i razvoj slobodno dostupni svima koji žele stvoriti izmijenjeni mobilni operacijski sustav (tzv. „Android fork“, odnosno varijanta Androida). Međutim, ako proizvođač na svojim uređajima želi predinstalirati vlasničke aplikacije Googlea, uključujući Google Play Store i Google Search, Google od njega zahtjeva da potpiše „sporazum o nefragmentiranju“ kojim se obvezuje da neće prodavati uređaje s varijantama operacijskog sustava Android.

Postupanje poduzetnika Google imalo je izravan učinak na potrošače jer im je onemogućilo pristup inovativnim pametnim mobilnim uređajima koji se temelje na alternativnim, potencijalno boljim verzijama operacijskog sustava Android. Komisija je primjerice pronašla dokaze o tome da je postupanje poduzetnika Google proizvođače spriječilo da prodaju pametne mobilne uređaje s konkurentnim varijantama operacijskog sustava Android, koje su mogle postati vjerodostojne alternative Googleovom operacijskom sustavu Android. Na taj je način Google svojim konkurentima zapriječio važan put za uvođenje aplikacija i usluga, posebno općih usluga internetskog pretraživanja koje se mogu predinstalirati na varijantama operacijskog sustava Android.

Isključivost

Google je određenim velikim proizvođačima pametnih telefona i tabletnih računala te pružateljima usluga pokretne mreže dao znatne financijske poticaje pod uvjetom da na svojim uređajima isključivo predinstaliraju Google Search.

Google je na taj način smanjio poticaje za proizvođače i pružatelje usluga pokretne mreže da predinstaliraju konkurentne usluge pretraživanja na uređajima koje prodaju. Komisija raspolaže dokazima o tome da je uvjet isključivosti utjecao na to jesu li određeni proizvođači uređaja i pružatelji usluga pokretne mreže predinstalirali konkurentne usluge pretraživanja.

Commission concern: Google's Android strategy to protect its search engine on mobile

Kontekst

Za više pojedinosti vidi i [informativni članak](#).

Predmetni istražni postupak različit je i odvojen od Komisijina službenog istražnog postupka u skladu s protumonopolnim pravilima EU-a, koji je u tijeku i koji se odnosi na druge aspekte postupanja poduzetnika Google u EGP-u, uključujući stavljanje još nekih svojih specijaliziranih usluga pretraživanja u povoljniji položaj na svojim stranicama s općim rezultatima pretraživanja te zabrinutost u pogledu kopiranja konkurentskih *web*-sadržaja (tzv. „scraping“) te u pogledu isključivog prava oglašavanja i neopravdanih ograničenja za oglašivače.

Kontekst postupka

U članku 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) zabranjena je zlouporaba vladajućeg položaja koja bi mogla utjecati na trgovinu i spriječiti ili ograničiti tržišno natjecanje. Provedba te odredbe utvrđena je u Protumonopolnoj uredbi (Uredba Vijeća br. 1/2003), koju mogu primjenjivati Komisija i tijela država članica EU-a nadležna za tržišno natjecanje.

Danas je Komisija donijela odluku o pokretanju postupka u okviru istražnog postupka Google Android i protiv Googleova matičnog društva Alphabet Inc., koje je osnovano nakon što je pokrenut postupak protiv poduzetnika Google. Prethodno sažeta obavijest o utvrđenim činjenicama upućena je poduzetniku Google i poduzetniku Alphabet Inc.

Obavijest o utvrđenim činjenicama formalni je korak u istražnim postupcima koje Komisija provodi u slučajevima sumnje na povredu protumonopolnih pravila EU-a. Uključene stranke Komisija pisanim putem obavješćuje o utvrđenim činjenicama protiv njih. Adresati mogu ispitati dokumente iz Komisijina spisa istražnog postupka, odgovoriti na njih u pisanom obliku i zatražiti saslušanje kako bi svoje primjedbe o predmetu iznijeli pred predstavnicima Komisije i tijela država članica nadležnih za tržišno natjecanje. Upućivanjem obavijesti o utvrđenim činjenicama ne prejudicira se konačni ishod istražnog postupka jer Komisija donosi konačnu odluku tek nakon što su strane ostvarile svoje pravo na obranu.

Nije propisan zakonski ro u kojem Komisija mora završiti svoju protumonopolnu istragu protutržišnog ponašanja. Trajanje protumonopolnog istražnog postupka ovisi o nizu čimbenika, uključujući složenost predmeta, stupanj suradnje predmetnog poduzetnika s Komisijom i ostvarivanje njegova prava na obranu.

Više informacija dostupno je u javnom registru predmeta na *web*-mjestu Komisije posvećenom tržišnom natjecanju pod brojem predmeta [40099](#).

IP/16/1492

Osobe za kontakt s medijima:

[Ricardo CARDOSO](#) (+32 2 298 01 00)

[Yizhou REN](#) (+32 2 299 48 89)

Upiti građana: [Europe Direct](#) telefonom na [00 800 67 89 10 11](#) ili [e-poštom](#)

Attachments

[Google Android infographic EN.pdf](#)

Photos & Videos

 [image EN](#)